

METODGRUPPEN för provning och kontroll av vägmateriäl och vägytor

Manual för ringanalyser arrangerade av Metodgruppen

Reviderad 2017-03-22

1. Policy

Metodgruppen ska anordna regelbundna ringanalyser som följer vedertagen provningsmetod och ska vara öppna för alla väglaboratorier i Sverige. Även laboratorier från andra länder kan inbjudas att delta.

2. Syfte

Ringanalyser kan genomföras med två olika syften. Färdighetsprovning eller metodprecision. De båda målen kan uppnås i separata ringanalyser eller i samma ringanalys.

1/ Färdighetsprovning

Färdighetsprovning genomförs för att bedöma om medverkande laboratorier har tillräcklig kunskap och utrustning för att utföra aktuell provningsmetod.

2/ Framtagning av precisionsdata

Framtagning av precisionsdata genomförs för att bestämma precisionen hos provningsmetoder, d.v.s. framtagning av uppgift om repeterbarhet och reproducerbarhet.

3. Normativa referenser

- SS-EN ISO/IEC 17025, Allmänna kompetenskrav för provnings- och kalibreringslaboratorier (Ackrediteringsstandard)
- SS-EN ISO/IEC 17043, Allmänna krav för kompetensprövning (av laboratorium)
- ISO 5725, del 1-6, Statistiska beräkningar

4. Organisation

Metodgruppens styrgrupp är huvudman och beslutande organ för ringanalyser. Styrgruppen har utsett en ringanalysgrupp med uppdrag att vid behov revidera detta dokument och göra flerårsplaner (med input från utskotten).

(Aktuell bemanning av de olika grupperna framgår på Metodgruppens hemsida)

○ Ringanalysgrupp	Sammansatt från de olika utskotten
○ Arbetsgrupp för planering av ringanalyser	Tillsätts för varje ringanalys
○ Verkställande organisation:	VTI (MG:s sekretariat)
○ Provningsledare:	VTI (MG:s sekretariat)
○ Statistisk expertis:	VTI

METODGRUPPEN för provning och kontroll av vägmateriel och vägtytor

5. Krav vid genomförande av ringanalyser

Ringanalyser arrangeras årligen, med ett riktat urval utifrån aktuellt behov samt tidigare genomförda ringanalyser. Metoder som ingår är främst SS-EN standarder med bäring på vägmaterielprovning.

5.1 Kriterier för deltagande samt eventuell gruppering

Samtliga laboratorier är välkomna att delta men kan vid analys/rapporteringen grupperas enligt följande:

- Laboratorier som är ackrediterade enligt SS-EN ISO/IEC 17025
- Laboratorier som ingår i leverantörers certifierade kvalitetssystem "Certifierade laboratorier" enligt ISO 9000-serien.
- Övriga laboratorier

5.2 Inbjudan

Intresseanmälan för aktuell ringanalys och detta dokument skickas till de ackrediterade laboratorierna samt läggs ut på metodgruppens hemsida www.metodgruppen.nu.

5.3 Integritet

Respektive laboratorium får besked om det egna resultatet. I övrigt behandlas uppgifterna konfidentiellt av provningsledaren.

5.4 Hantering av provningsresultat

Det är lämpligt att deltagande laboratorier dokumenterar sina resultat i jämförelse med ringanalysens resultat med analys av sin förmåga att utföra metoden.

(Det underlättar för: laboratoriet (hjälp minnet och vid personalbyten), laboratorieorganisationen, eventuella åtgärder samt vid revisioner (interna och externa).)

5.4.1 Avvikande provningsresultat

Ansaret för hantering och åtgärder av avvikande provningsresultat ligger ytterst hos laboratoriet och i dess kvalitetssystem.

Avvikande provningsresultat är oftast resultat som avviker med minst 2 standardavvikelser från referensresultatet (normalt samtligas medelvärde).

När en första utvärdering är gjord kan arbetsgruppen för aktuell ringanalys meddela laboratorier som tydligt avviker.

Laboratorier med avvikande resultat ska analysera orsak. Analysen bör kommuniceras till arbetsgruppen för aktuell ringanalys som bedömer om det ska påverka fortsatt analys av ringanalysen. Om resurserna tillåter kan arbetsgruppen skicka ut nytt prov för ny analys.

5.6 Redovisning av resultat

Resultat redovisas kodade i rapporter som ges ut av VTI. Innan publicering ska ringanalysgruppen ges möjlighet att ge synpunkter på rapportmanus. Slutgiltiga rapporter skickas till de deltagande laboratorierna men läggs också ut på metodgruppens hemsida. I rapporteringen ska det tydligt framgå med laboratorienummer, vilka laboratorier som inte klarat kraven (har avvikande resultat).

METODGRUPPEN för provning och kontroll av vägmateriäl och vägytor

6. Avgifter

Kostnadsunderlag tas fram inför varje ringanalys baserat på typ av analys och antalet deltagande laboratorier. Kostnaden fördelas normalt på de deltagande laboratorierna. För vissa analyser, där det är särskilt kostnadskrävande att ta fram provobjekt och/eller när det är få deltagande laboratorier kan extern finansiering sökas (t.ex. hos Trafikverket eller SBUF). I avgiften ingår framtagning av provobjekt, utskick av proverna, sammanställning och utvärdering av resultaten.